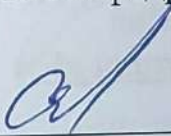

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

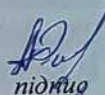
Спеціальність 051 «Економіка»

Допускається до захисту
завідувач кафедри економіки та економічної
теорії

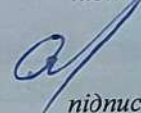
 доцент С.Г. Батажок
підпис, вчене звання, ініціали, прізвище
«31» жовтня 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ ТА
БЕЗРОБІТТЯ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ЦЕНТРА ЗАЙНЯТОСТІ»)

Виконав: Рибак Антон Сергійович

підпис

Керівник: доцент Батажок Світлана Григорівна

підпис

Рецензент: доцент Драган Оксана Олександрівна

підпис

Я, Рибак Антон Сергійович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу
магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 051 «Економіка»

Затверджую
гарант ОПП «Економіка»
доцент Т.В. Понедільчук
(підпис)
«4» листопада 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Рибака Антона Сергійовича

Тема: «Регіональний аспект дослідження зайнятості та безробіття (за матеріалами Київського обласного центру зайнятості)».

Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідження теоретико-методологічних засад зайнятості та безробіття; аналіз зайнятості населення Київської області; економічна активність населення в Київській області; оцінка тенденцій зайнятості та безробіття в Київській області; показники зайнятості та безробіття населення; напрями удосконалення державного регулювання ринку праці України; світовий досвід розвитку нестандартних форм зайнятості та перспективи їх розвитку в підприємницькій діяльності в Україні.

Вихідні дані: фундаментальні положення економічної науки, сучасна наукова література, наукові статті, інтернет джерела, статистичні дані Київського обласного центру зайнятості та Державної служби статистики.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад-січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник

Здобувач

С.Г. Батажок

А.С. Рибак

Дата отримання завдання «4» листопада 2023 року

АНОТАЦІЯ

Рибак А.С. «Регіональний аспект дослідження зайнятості та безробіття (за матеріалами Київського обласного центру зайнятості)».

Досліджено теоретичні аспекти економічних категорій, що характеризують регіональний ринок праці в Україні.

Наукова методологія дослідження базується на вивченні показників зайнятості і безробіття, тому що ефективна зайнятість стає важливою передумовою економічного зростання, інтегральним показником якості та результативності ринкових реформ, позитивної динаміки соціальних і демографічних процесів. У процесі дослідження використовувалися різні прийоми і методи: аналізу і синтезу, поєднання кількісного та якісного аналізу, метод порівнянь, системного і комплексного підходів.

Досліджено динаміку зайнятого та безробітного населення, структуру чисельності зайнятих та безробітних: за секторами економіки, в регіональному розрізі; здійснено оцінку рівня зайнятості, безробіття та соціального захисту економічно активного населення України.

Докорінне відновлення технічної та технологічної бази на основі комп'ютеризації, інформатизації, автоматизації, впровадження нових гнучких виробничих систем призвели до істотних змін у сфері організації праці. На зміну стандартним трудовим відносинам приходять різноманітні нетипові форми зайнятості, як нестандартні гнучкі графіки робочого часу, позикова праця, дистанційна занятість, тимчасова робота тощо.

Одержані результати можуть бути використані в практиці для обґрунтування напрямів удосконалення державної політики у сфері регулювання зайнятості населення в сучасних умовах.

Кваліфікаційна робота містить 90 сторінок, 12 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел із 66 найменувань, 10 додатків.

Ключові слова: економічно активне населення, ринок праці, регіональний ринок праці, зайнятість, безробіття, рівень зайнятості, рівень безробіття, концентрація зайнятості, ваучер, гранти.

ABSTRACT

Rybak A.S. "Regional Aspect of Employment and Unemployment Research (Based on Materials from the Kyiv Regional Employment Center)".

The theoretical aspects of economic categories characterizing the regional labor market in Ukraine are studied.

The scientific methodology of the study is based on the study of employment and unemployment indicators, because effective employment becomes an important prerequisite for economic growth, an integral indicator of the quality and effectiveness of market reforms, and the positive dynamics of social and demographic processes. In the process of the study, various techniques and methods were used: analysis and synthesis, a combination of quantitative and qualitative analysis, a method of comparisons, systemic and complex approaches.

The dynamics of the employed and unemployed population, the structure of the number of employed and unemployed: by sectors of the economy, in a regional context; an assessment of the level of employment, unemployment, and social protection of the economically active population of Ukraine was carried out.

The radical renewal of the technical and technological base based on computerization, informatization, automation, and the introduction of new flexible production systems have led to significant changes in the field of labor organization. Standard labor relations are being replaced by various atypical forms of employment, such as non-standard flexible working hours, loan work, remote employment, temporary work, etc.

The results obtained can be used in practice to summarize the directions for improving state policy in the field of regulating employment of the population in modern conditions.

The qualification work contains 90 pages, 12 tables, 8 figures, a list of sources used with 66 names, 10 appendices.

Keywords: economically active population, labor market, regional labor market, employment, unemployment, employment rate, unemployment rate, employment concentration, voucher, grants.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ.....	9
1.1. Соціально-економічна сутність зайнятості та безробіття.....	9
1.2. Основні напрямки державної політики у сфері регулювання зайнятості населення.....	16
Висновки до розділу 1.....	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ...23	
2.1. Економічна активність населення в Київській області.....	23
2.2. Оцінка тенденцій зайнятості та безробіття в Київській області.....	40
2.3. Показники зайнятості та безробіття населення.....	52
Висновки до розділу 2.....	61
Розділ 3.ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ.....	63
3.1. Напрями удосконалення державного регулювання ринку праці в Україні.....	63
3.2. Світовий досвід розвитку нестандартних форм зайнятості та перспективи їх розвитку в підприємницькій діяльності в Україні.....	68
Висновки до розділу 3.....	77
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азьмук Н. А. Трансформація ринку праці в умовах війни: виклики та стратегії відтворення робочої сили / Н.А. Азьмук // Вісник економічної науки України. 2022. № 1(42). С. 171-179.
2. Аналітична записка МОП. Вплив кризи в Україні на сферу праці: попередні оцінки. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/202205/UKR_Brief%20note_11May-2022.pdf.
3. Аналітична та статистична інформація. Державна служба зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analitics/view>
4. Безробіття населення (за методологією МОП) за статтю, типом місцевості та віковими групами у 2021 році. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/rp/eans/eans_u/arch_bnsmv_u.htm
5. Богданьок О. Від 28 млн. до 34 млн. – Інститут демографії назвав чисельність населення в Україні. Чому така різниця. Суспільне. Новини. 2023. URL: <https://suspilne.media/437526-vid-28-mln-do-34-mln-institut-demografii-nazvav-ciselnist-naselenna-v-ukraini-comu-taka-riznica/>
6. Борищук А. О., Семенова К. Д. Аналіз рівня безробіття в Україні. Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : зб. наук. студ. пр. Вип. 3. Ч. І. Одеса. 2017. С. 29-34.
7. Вплив міграції на соціально-економічну ситуацію в Україні: аналітичний доповідь / В. Потапенко, А. Головка, О. Валевський та ін.; за ред. В. Потапенка. Київ : НІСД, 2023. 33 с.
8. Втеча від війни чи свідомий виїзд. Як змінилася міграція з України і якими будуть її наслідки. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c93px84133jo>
9. Галайда Т.О., Теницька Н.Б., Чорногорська Н.В. Нестандартні форми зайнятості персоналу суб'єктів підприємництва та перспективи їх розвитку в Україні / Т.О.Галайда, Н.Б.Теницька, Н.В.Чорногорська // Економіка та

- управління підприємствами. Випуск № 3(65), 2018. С.70. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_65_1_2018_ukr/11.pdf
10. Головне управління статистики у Київській області. URL: <http://kyivobl.ukrstat.gov.ua/index.php3?lang=1>
11. Гринчук Ю.С., Коваль Н.В. Креативний потенціал України: аналіз, напрями розвитку. Економіка та держава. 2020. № 7. С. 6-15.
12. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини / О.А. Грішнова. К. : Знання, 2012. 559 с.
13. Давидюк Л.П. Нестандартні форми зайнятості в системі трансформації міжнародного ринку праці / Л.П. Давидюк // Економічний аналіз. 2015. Т. 20. С. 30–34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2015_20_6
14. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Динаміка номінального ВВП України з 2002 по 2023 рр. Розмір ВВП в доларах - за даними Світового банку та МВФ. URL: <http://www.worldbank.org>.
16. Економіка добробуту: регулювання доходів населення та розвиток ринку праці : монографія / Павліха Н. В., Цимбалюк І. О., Уніга О. В., Коцан Л. М., Савчук А. Ю. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 212 с.
17. Економіка регіонів України в умовах війни: ризики та напрями забезпечення стійкості: науково-аналітичне видання / наук. ред. Сторонянська І.З., ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долінського НАН України", Львів. 2022. 70 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20220033.pdf>
18. Зайняте населення за професійними групами та статтю у 2012-2021 роках. Головний сайт Державної служби статистики України. Ринок праці. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/rp.htm
19. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання деяких нестандартних форм зайнятості» від 18.07.2022 № 2421-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2421-20#Text>

20. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 № 1533-III. Редакція від 24.08.2024. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 22, ст.171
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
21. Закон України «Про зайнятість населення» від 01.03.1991 р. №803-XII [Текст] / Відомості Верховної Ради. 1991. № 14. Ст. 170.
22. Зубарева Г. М. Управління кадровою безпекою бізнесу як інструмент активізації регіонального розвитку в повоєнний період. Економіка і організація управління. 2022. № 2 (46). С. 216-227.
23. Коваль С.П. Ринок праці України в умовах Євроінтеграції. Економічний вісник університету. 2018. № 37/1. С. 295-302.
24. Ковач В. О. Основні напрямки регулювання державної політики у сфері зайнятості населення. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1619>
25. Кодекс законів про працю України : Кодекс від 10 грудня 1971р. № 322-V-III. Редакція від 15.06.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
26. Кохан В.П. Нестандартна зайнятість в Україні: виклики часу / В.П. Кохан // Право та інноваційне суспільство. 2013. Вип. 1. С. 173-187. URL: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/kokhan_ua.pdf
27. Київський обласний цент зайнятості. URL: <https://kir.dcz.gov.ua/analitics/78>
28. Кількість зареєстрованих безробітних. Мінфін. 2023. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/register/2022/>
29. Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Запобігання нелегальній міграції: у пошуках оптимальної моделі / Ю.В.Луценко, А.В. Тарасюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2022. № 1(24). URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2022/n1/22lyvpom.pdf>.
30. Любомудрова Н., Гойчук В. Зміни на ринку праці в умовах воєнного стану та перспективи після воєнного відновлення / Н. Любомудрова, В. Гойчук //

Економіка та суспільство, (40). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-31>

31. Мельничук Л.С. Основні проблеми зайнятості населення України // Наукові праці Чорноморського державного університету ім. Петра Могили комплексу "Києво Могилянська академія". 2012. Т. 189, № 177 (Серія: Економіка). С. 105-108.

32. Міненко В.А. Стан та перспективи розвитку методичного забезпечення удосконалення механізмів державного регулювання ринку праці і зайнятості населення / В.А. Міненко // Економіка та держава. 2015. № 7. С. 82–85.

33. Мінімальна заробітна плата і прожитковий мінімум в Україні: Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/min/>

34. Мінімальна заробітна плата у січні 2023 та січні 2013 р. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Minimum_wage_statistics

35. Мірошніченко О. Як Україні компенсувати втрату 30% трудового потенціалу / О. Мірошніченко // Конфедерація роботодавців України. 2023. URL: <https://employers.org.ua/news/id2487>

36. На Буковині майже на третину зменшилась кількість релокованих підприємств. Укрінформ. 2024. 31 січ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3820445-na-bukovini-majze-na-tr...>

37. НБУ. Коментар Національного банку щодо зміни реального ВВП у 2022 році. 14 квітня 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-zmini-realnogo-vvp-u-2022-rotsi>

38. Пономарьова О., Біденко Т. Реформування системи зайнятості в Україні для забезпечення конкурентних переваг національного ринку праці / О. Пономарьова, Т. Біденко // Україна: аспекти праці. 2019. № 2. С. 11-14.

39. Прогонюк Л.Ю. Нестандартні форми зайнятості як невід'ємна реалія сьогодення: теоретичний аспект / Л. Ю. Прогонюк // Юридичний науковий електронний журнал. URL: http://lsey.org.ua/3_2021/45.pdf
40. Римар Б.А. Новітні форми зайнятості: практика застосування / Б.А. Римар // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2016. № 37 (2). С. 88-91.
41. Римар І.А. Правове регулювання індивідуальних трудових відносин : дис. канд. юрид. наук : 12.00.00 / Одеська національна юрид. акад., Одеса, 2015. 210 с.
42. Ринок праці України 2022-2023: стан, тенденції та перспективи. URL: https://solidarityfund.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/ebrd_ukraine-lm-1.pdf
43. Рівень безробіття в Україні торік становив 21,1% – Нацбанк. Укрінформ. 11.05.2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3707740-riven-bezrobitta-v-ukraini-torik-stanoviv-211-nacbank.html>
44. Річні підсумки аналізу показників національного ринку праці у 2023 році. Національне агентство кваліфікацій. URL: <https://nqa.gov.ua/news/ricni-pidsumki-analizu-pokaznikiv-nacionalnogo-...>
45. Руденко О.М. Пропозиції щодо розвитку нестандартних форм зайнятості в інноваційних сферах діяльності / О.М. Руденко // Економіка та держава. 2017. № 3. С. 102–105.
46. Серeda О. Уряд затвердив Національну економічну стратегію до 2030 року. URL: <http://zn.ua/ukr/ECONOMICS/urjad-zatverdiv-natsionalnu-ekonomichnustratehiju-do-2030-roku.html>
47. Серьогіна Н. О. Вплив військових дій на продуктивну зайнятість / Н.О. Серьогіна // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. Том 33(72) С. 36-40.
48. Слущкий Б. Балансування на межі: чи може Україна підвищити життєві стандарти громадян у часи війни. URL: <https://www.unian.ua/economics/>

finance/balansuvannya-na-mezhi-chi-mozheukrajina-pidvishchiti-zhittyevi standarti-gromadyan-u-chasi-viyni-12266091.html

49. Сьомченко В.В. Дослідження сучасного стану трудових ресурсів України / В. В. Сьомченко // Ефективна економіка. 2021. №4. С.1-8.

50. Ткаченко Є.О. Безробіття та проблеми сталого розвитку сільських територій України / Є.О. Ткаченко// Молодий вчений. № 9 (49). С. 567-571.

51. УВКБ ООН. Портал оперативних даних. Ситуація з біженцями в Україні. URL: <http://surl.li/kochz>

52. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге / за наук. ред. О. Жилінської. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.

53. Український інститут майбутнього. URL: <https://t.me/uifuture/1495>

54. Факти про молодіжну зайнятість. URL: www.ilo.org/public/english/employment/yett/download/fact06-e.pdf

55. Фахівців яких професій найбільше шукають на ринку праці. URL: <https://blog.olx.ua/34557/fahivciv-jakih-profesij-najbilshe-shukajut-na...>

56. Фонд народонаселення ООН. Інформаційна панель населення світу. Україна. 2023. URL: <https://www.unfpa.org/data/world-population/ua>

57. Чанишева Г.І., Щукін О.С. Мінімальна заробітна плата у системі державних соціальних гарантій / Г.І.Чанишева, О.С.Щукін // Київський часопис права. 2023. № 1. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/262/249>

58. Швець О.В. Безробіття в Україні: причинно-наслідковий вектор дослідження. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2019. №2. С. 190-198.

59. Юрчик Г.М. Човпило М.М. Тенденції та напрями подолання безробіття в Україні. Вісник НУВГП. Вип. 3 (83). 2018. С. 226-236.

60. Якимчук А.Ю., Кардаш О.Л., Постельжук О.П., Якимчук О.Ф. Державне управління фінансуванням закладів вищої освіти України у контексті

забезпечення якості освіти і досягнення безпекових показників. Економіка та держава. 2020. № 9. С. 25-32.

61. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. (2017). Non-standard forms of employment: Recent trends and future prospects. Dublin: Author.

URL:<https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1629&context=intl>

62. Evan Cunningham, Great Recession, great recovery? Trends from the Current Population Survey, Monthly Labor Review, U.S. Bureau of Labor Statistics, April 2018. URL: <https://doi.org/10.21916/mlr.2018>.

63. Schaefer M. Preconditions of non-standard employment in the EU and Ukraine: comparative analysis / M. Schaefer, O. Hetman // Економічний вісник університету. 2017. №. 33 (1). С. 200-211.

64. Pavlikha N., Tsymbaliuk I., Uniga O. Labour market development features in the European Union. The economy of Bulgaria and the European Union in the global word. Management, marketing and entrepreneurship, corporate control and business development in Bulgaria and in the EU : Collective Monographs of Scientific Articles. Sofia, 2018. P. 127-138

65. NoNews (2021), «Ranking of countries by GDP per capita by PPP», available at: <https://nonews.co/directory/lists/countries/gdp-per-capita-ppp>

66. Eurostat (2023), «A new indicator of the average annual salary in the EU», available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20221219-3> (Accessed 15 July 2023).